

JÓDAL KÁLMÁN

Sztalker a tükör mögötti világban

Ladik Katalin: *Idővitorla*, Forum, Újvidék, 2022

A Zónában

A Zónában

A Zónában

Örökre

(Ladik Katalin-parafrázis)

Különös világokba merül az ember Ladik Katalin legújabb, retrospektív és reprezentatív, a Forum által kiadott, *Idővitorla* című könyvét olvasva. Akad itt szinte minden: mitikus lények, keresztény misztika Wicca-áthallásokkal, természetábrázolás, valamint annak antropomorfizált változatai, archetípussá lényegült regényhősök, mint Alice. Nos, mindennel elégedett vagyok, ami a válogatást illeti, egyedül, ízlésem szerint (mivel szeretem őket), több Alice-vers is kerülhetett volna a válogatáskötetbe. A népies, a szürreális, a nagyvárosi hi-tech, a misztikus-mágikus időtlen, a többféle lehetséges olvasatú erotikum az egyik központi téma, amely szinte bűvópatakként át- és átszínezi a kötetben található folyékony tükörserép-morzsa (csak látszólagos ellentmondás!) fantáziavilágát.

Ladik Katalin tulajdonképpen egy Sztalker, aki a maga kreálta köztes világokban vezetget bennünket, ahol, mint Bódy Gábor Nárcisz- (és persze Psziché-) ábrázolásában, a látszólag szilárd, tükröződő felületek valójában víztükrök. Vagy vegyünk egy másik Nárcisz-parafrázist, Oscar Wilde-ét, aminek valahol köze van a kötethez: ott a folyó éppúgy önmagában gyönyörködött Nárcisz retinájának prizmáján át, mint tette azt a tragikus sorsú hős a víz felületét szemlélve. Nos, induljunk ki ebből,

mint valós idejű élményből: a könyvet olvasva a szenzitívebb személyek (jómagam legalábbis így vagyok vele) egy idő után másként mozognak, másképp gesztikulálnak, másképp járnak, beszélnek. Mi történne, ha Ladik Katalin egy idő után magabiztos, mesteri vezérlése/vezetése nélkül váratlanul magunkra hagyta bennünket ebben a tükörrengeteg-univerzumban?

Ám Ladik Sztalker. A saját vágyainkon át szól hozzánk, vall magáról. Tat tvam aszi. Szent Teréz barna arcában éppúgy, mint a Kódországban bolyongó Alice-ként. És noha tagadhatatlanul nő írta a költeményeket, egy idő után, belemélyedve a mélystruktúrába, androgünnek (is) érezhetjük magunkat. Vagy akár Peer Gyntnek, repülő szarvasnak, Kvazár nénének (természetesen maszkulin változatban), akiről nemcsak az univerzum születésének rejtelmek jutnak eszünkbe, hanem mitikus világok tömege is, például a tenger által teherbe ejtett Ilmatár, hogy csak egyet ragadjak ki a lehetséges asszociációs körből.

Valamint: az egész kötet – A Zóna. A vágyott (valóban vágyott?) szobát keressük benne, ami a legfundamentálisabb valónkkal szembesít majd. Ladik Katalin asztrálestetekben és kifeszített, bukott angyalokban, önmagára farkába harapó kígyókban, kentaurokban, táguló-zsugorodó feminin univerzumokban dúskáló kötetében, ha csak a Szoba kontúrjaira is, de esetleg csakugyan rátalálunk, becsüljük meg. Virtuálbírodalmak virtuálkincse, amit, mint a világtojás teljességét, a Tüzes Sárkánytól loptunk el. Végül: azt hiszem, a kötetnek valahol megfoghatatlanul és racionálisan értelmezhetetlenül, de éppúgy köze van a száguldás végtelen eufóriájához és a meztelenség felszabadult mámorához, mint a szabadságéhoz, vagy valami mélyebb szintű szakralitáshoz.

Kell ennél több?